

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐOÀN VĂN TƯỜNG

NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP
NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG NGUỒN NHÂN LỰC
TẠI CÔNG TY XĂNG DẦU BẮC THÁI

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Thái nguyên, năm 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐOÀN VĂN TƯỜNG

NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP
NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG NGUỒN NHÂN LỰC
TẠI CÔNG TY XĂNG DẦU BẮC THÁI

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60 - 34 - 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Gấm

Thái nguyên, năm 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác, mọi sự trích dẫn đã được chỉ rõ nguồn gốc. Tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2012

Tác giả

Đoàn Văn Tường

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành tới PGS.TS. Nguyễn Thị Gấm đã chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi rất tận tình trong suốt thời gian thực hiện và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, Phòng quản lý Sau Đại học là cơ sở đào tạo, đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Xin gửi lời cảm ơn đến Công ty xăng dầu Bắc Thái và các cơ quan, cá nhân đã giúp đỡ tôi về nguồn tư liệu phục vụ cho việc thực hiện đề tài.

Cuối cùng xin cảm ơn gia đình, những người thân và bạn bè, đồng nghiệp luôn động viên, ủng hộ, giúp tôi tập trung nghiên cứu và hoàn thành bản luận văn thạc sỹ của mình.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2012

Tác giả

Đoàn Văn Trường

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Những đóng góp mới của luận văn.....	4
5. Kết cấu của luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN TRỊ NGUỒN NHÂN LỰC	5
1.1. CƠ SỞ LÝ LUẬN	5
1.1.1. Hệ thống các khái niệm	5
1.1.2. Quan điểm của các trường phái quản trị nguồn nhân lực	13
1.1.3. Sự cần thiết phải nâng cao hiệu quả nguồn nhân lực trong doanh nghiệp.....	16
1.1.4. Một số nội dung của quản trị nguồn nhân lực	18
1.1.5. Xu hướng trong quản trị nguồn nhân lực.....	35
1.2. CƠ SỞ THỰC TIỄN VỀ QUẢN TRỊ NGUỒN NHÂN LỰC	37
1.2.1. Kinh nghiệm quản trị nguồn nhân lực của nước ngoài.....	37
1.2.2. Kinh nghiệm quản trị nguồn nhân lực tại Việt Nam.....	44
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	50
2.1. CÂU HỎI NGHIÊN CỨU	50
2.2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	50
2.2.1. Phương pháp luận	50
2.2.2. Phương pháp thu thập dữ liệu	52
2.2.3. Phương pháp xử lý dữ liệu.....	52
2.3. HỆ THỐNG CHỈ TIÊU NGHIÊN CỨU	54
2.3.1. Đánh giá hiệu quả theo Năng suất lao động bằng hiện vật.....	55
2.3.2. Đánh giá hiệu quả sử dụng lao động theo doanh thu.....	55
2.3.3. Đánh giá hiệu quả sử dụng lao động theo quỹ tiền lương và thu nhập.....	56
2.3.4. Đánh giá hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực theo tỷ lệ thời gian làm việc thực tế.....	56
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	58
3.1. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH CÔNG TY XĂNG DẦU BẮC THÁI.....	58

3.1.1. Lịch sử xây dựng và phát triển	58
3.1.2. Cơ cấu tổ chức bộ máy	59
3.1.3. Ngành nghề kinh doanh	60
3.1.4. Một số chỉ tiêu kết quả kinh doanh.....	61
3.2. THỰC TRẠNG QUẢN TRỊ NHÂN LỰC TẠI CÔNG TY XĂNG DẦU BẮC THÁI ...	63
3.2.1. Phân tích công việc và đánh giá kết quả công việc	63
3.2.2. Tuyển dụng nguồn nhân lực	66
3.2.2. Đào tạo và phát triển nguồn nhân lực	71
3.2.3. Sắp xếp và sử dụng nguồn nhân lực	75
3.2.4. Chính sách đãi ngộ nguồn nhân lực.....	79
3.3. PHÂN TÍCH HIỆU QUẢ SỬ DỤNG NGUỒN NHÂN LỰC TẠI CÔNG TY XĂNG DẦU BẮC THÁI:	88
3.3.1. Phân tích hiệu quả sử dụng lao động theo chỉ tiêu Năng suất lao động bằng hiện vật:..	88
3.3.2. Phân tích hiệu quả sử dụng lao động theo chỉ tiêu doanh thu:	89
3.3.3. Phân tích hiệu quả sử dụng lao động theo tiền lương:.....	90
3.3.4. Đánh giá hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực theo tỷ lệ thời gian làm việc thực tế.....	91
3.3.5. Đánh giá chung về hiệu quả sử dụng lao động tại Công ty xăng dầu Bắc Thái	91
Chương IV: CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG NGUỒN NHÂN LỰC TẠI CÔNG TY XĂNG DẦU BẮC THÁI.....	93
4.1. PHƯƠNG HƯỚNG - MỤC TIÊU CỦA CÔNG TY XĂNG DẦU BẮC THÁI	93
4.1.1. Những định hướng của Công ty.....	93
4.1.2. Những mục tiêu	94
4.2. CÁC GIẢI PHÁP THỰC HIỆN	95
4.2.1. Phân tích công việc và mô tả công việc.....	95
4.2.2. Thực hiện đánh giá kết quả thực hiện công việc	98
4.2.3. Thực hiện công tác đào tạo, phát triển nguồn nhân lực	99
4.2.4. Chế độ trả lương, thưởng	100
4.3. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ	101
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	103

DANH MỤC BẢNG

Số TT	Tên bảng	Trang
1	Bảng 3.1: Sản lượng bán hàng của Công ty theo mặt hàng	61
2	Bảng 3.2: Sản lượng bán hàng Công ty theo phương thức	61
3	Bảng 3.3: Chỉ tiêu tài chính qua các năm	62
4	Bảng 3.4: Bảng tiêu chuẩn tuyển dụng	67
5	Bảng 3.5: Bảng kết quả tuyển dụng giai đoạn 2009 - 2011	70
6	Bảng 3.6: Bảng kết quả đào tạo giai đoạn 2009 - 2011	74
7	Bảng 3.7: Bảng định biên lao động giai đoạn 2009 - 2011	77
8	Bảng 3.8. Bảng định mức chấm điểm khen thưởng	84
9	Bảng 3.9. Bảng mức tiền thưởng	86
10	Bảng 3.10. Tổng hợp năng suất lao động theo hiện vật	88
11	Bảng 3.11. Bảng tổng hợp doanh thu bình quân	89
12	Bảng 3.12. Tổng hợp tiền lương bình quân	90
13	Bảng 3.13. Tổng hợp thời gian làm việc thực tế	91
14	Bảng 4.1. Tổng hợp mục tiêu của Công ty đến năm 2020	94

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Lao động là hoạt động quan trọng nhất của con người, tạo ra của cải vật chất và các giá trị tinh thần của xã hội. Lao động có năng suất, chất lượng và hiệu quả cao là nhân tố quyết định sự phát triển của đất nước.

Ngày nay, trong quá trình đổi mới và phát triển, nguồn nhân lực đều được thừa nhận là một yếu tố quan trọng nhất, là yếu tố có tính quyết định đến sự thành bại, uy thế, địa vị, khả năng phát triển bền vững của đất nước. Do đó, các quốc gia đều đặt con người vào vị trí trung tâm của sự phát triển và đề ra các chính sách, chiến lược phát triển con người phục vụ yêu cầu của hiện tại và tương lai.

Một doanh nghiệp hay một tổ chức nào đó dù có nguồn tài chính phong phú, nguồn tài nguyên dồi dào với hệ thống máy móc thiết bị hiện đại, kèm theo các khoa học kỹ thuật thần kỳ đi chăng nữa, cũng sẽ trở nên vô ích nếu không biết sử dụng nguồn nhân lực hợp lý, hiệu quả.

Đặc biệt, trong nền kinh tế thị trường mọi doanh nghiệp đều chịu sự tác động bởi một môi trường đầy cạnh tranh và thách thức. Để tồn tại và phát triển không có con đường nào khác là phải sử dụng nguồn nhân lực một cách có hiệu quả. Sử dụng nguồn nhân lực thành công là nền tảng bền vững cho thành công của mọi hoạt động trong tổ chức.

Công ty xăng dầu Bắc Thái là đơn vị trực thuộc Tập đoàn xăng dầu Việt Nam - Bộ Công Thương. Với nhiệm vụ kinh doanh xăng dầu và các sản phẩm hóa dầu đồng thời thực hiện nhiệm vụ chính trị là đảm bảo hàng hóa cho an ninh quốc phòng, bình ổn giá cả xăng dầu trên địa bàn 2 tỉnh Thái Nguyên, Bắc Kạn. Với bề dày 50 năm xây dựng và phát triển, Công ty luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao đáp ứng được đầy đủ nhu cầu về xăng dầu và các sản phẩm hóa dầu cho tiêu dùng cũng như phục vụ chiến

tranh giải phóng dân tộc; Công ty đã được Nhà nước, Bộ ngành và hai tỉnh Thái Nguyên, Bắc Kạn tặng thưởng nhiều danh hiệu cao quý. Tập thể lãnh đạo và CBCNV trong Công ty đoàn kết một lòng quyết tâm xây dựng Công ty ngày càng phát triển, năng suất lao động của Công ty được nâng lên, đời sống vật chất cũng như tinh thần của người lao động được cải thiện.

Tuy nhiên, trong tình hình hiện nay với chính sách mở cửa, hội nhập của Nhà nước, sự cạnh tranh đang diễn ra gay gắt, địa vị độc tôn về kinh doanh xăng dầu không còn tồn tại, Công ty xăng dầu Bắc Thái cũng như những đơn vị khác đang đứng trước những thách thức và khó khăn to lớn: thị phần bị chia sẻ, yêu cầu của khách hàng ngày một khắt khe hơn. Thực tế đó đòi hỏi Công ty xăng dầu Bắc Thái phải có những giải pháp để hoạt động sản xuất kinh doanh ngày càng hiệu quả hơn. Cùng với sức mạnh của khoa học kỹ thuật, sức mạnh về tài chính thì con người là yếu tố quan trọng hàng đầu. Quản lý con người nhằm khai thác và phát huy tối đa tiềm năng của đội ngũ cán bộ, người lao động trong Công ty tạo ra năng suất lao động cao, tạo ra được lợi thế cạnh tranh so với các doanh nghiệp khác đang là vấn đề bức thiết đặt ra đối với các đơn vị của Tập xăng dầu Việt Nam nói chung và Công ty xăng dầu Bắc Thái nói riêng.

Để nâng cao năng lực cạnh tranh, một thực tế đặt ra cho Công ty xăng dầu Bắc Thái là phải làm tốt công tác sử dụng nguồn nhân lực có hiệu quả là hết sức quan trọng. Làm tốt công tác này là điều kiện để nâng cao năng suất lao động, đẩy mạnh hoạt động sản xuất kinh doanh, đảm bảo sự tồn tại và phát triển của đơn vị, là nền tảng vững chắc góp phần quan trọng vào quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước nói chung và của địa phương nói riêng.

Hiện nay, có rất ít công trình nghiên cứu về hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực trong các đơn vị thuộc Tập đoàn xăng dầu Việt Nam, trong đó tại Công ty xăng dầu Bắc Thái chưa có công trình nghiên cứu nào về vấn đề này.

Với những lý do trên, tác giả đã lựa chọn đề tài “**Nghiên cứu giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực tại Công ty xăng dầu Bắc Thái**” làm nội dung nghiên cứu luận văn cao học.

2. Mục tiêu nghiên cứu

2.1. Mục tiêu chung

Phân tích tình hình sử dụng nguồn nhân lực tại Công ty xăng dầu Bắc Thái, đề ra những giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực, góp phần nâng cao vị thế cạnh tranh nói chung và hiệu quả kinh doanh nói riêng của Công ty xăng dầu Bắc Thái.

2.2. Mục tiêu cụ thể

Để hoàn thành mục tiêu chung của đề tài, tác giả xác định cần phải giải quyết một số mục tiêu cụ thể như sau:

- Hệ thống hoá cơ sở lý luận và thực tiễn về nguồn nhân lực và sử dụng nguồn nhân lực.

- Phân tích, đánh giá thực trạng sử dụng nguồn nhân lực tại Công ty xăng dầu Bắc Thái.

- Đề ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực tại Công ty xăng dầu Bắc Thái trong giai đoạn tới.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu của đề tài là các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực, hệ thống các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực và các giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn nhân lực tại Công ty xăng dầu Bắc Thái

- Phạm vi nghiên cứu của đề tài chủ yếu là nghiên cứu, đánh giá về hiệu quả sử dụng lao động tại Công ty xăng dầu Bắc Thái trong năm 2009 - 2011.